Glasnik
GRKOKATOLIČKOG DUHOVNOG CENTRA
PRAOCA ABRAHAMA
u Samoboru

Br. 1 / svibanj 2013.

Silazak Svetoga Duha

Care nebeski, Utješitelju, Duše istine! Ti svugdje prebivaš i sve ispunjavaš. Riznico dobara i darovatelju života, dođi i nastani se u nama i očisti nas od svake ljage i spasi, o Dobri, duše naše!

U svojim posljednjim uputama Uskrsli upućuje učenike da čekaju „Obećanje Očevo“ (Dj. 1,4 i Lk. 24,49). Bit će to „krštenje Svetim Duhom“ (D.j 1,5). Koliko toga značajnog ima u ovom Lukinom izvještaju! „Svi bijahu zajedno“: Sveti Duh je stvaratelj zajedništva, Crkve. Istom u zajedništvu dobiva se njegova punina. On je uvijek privlačna sila i snaga: da ljudi budu „jedno srce i jedna duša“ (Dj. 4,32). Duh je iznenadan, nepredvidljiv. „Puše gdje hoće” - rekao je Isus (Iv. 3,8). Potrebno je iščekivanje Duha, poučljivost Duhu, istinski smisao za novo. Čitav se ljudski život, osobito čovjekovo moralno djelovanje u Bibliji rado prispodobljava s hodom, hodom po pravim stazama Božjega Zakona. Sveti Duh je upravljač toga čovjekovog hoda, on je nadahnitelj i pokretna snaga. To izričito kaže sv. Pavao: „Svi koje vodi Duh Božji sinovi su Božji“ (Rim. 8,14). Čovjek je, zbog grijeha, biće u sebi podvojeno: može se ostvariti, ali i promašiti. Stalno je pred odabirima. Tu podvojenost čovjekova bića Pavao izražava kao sukob duha i tijela. Ipak čovjek kao „ja“, kao odgovorna osoba, može snagom Svetoga Duha i od svojega tijela načiniti oruđe pravednosti (Rim. 6, 13.19). Svatko je dakle odgovoran za svoje odabire. Čovjek može poći i po zlu. No Sveti Duh prosvjetljuje čovjeka da uvijek uzmogne pravo vrednovati. Hrabri ga i osnažuje da se založi za prave vrednote. No to redovito ne ide bez križa. Na križ Isusov treba raspeti svoj grešni „ja“: „S Kristom sam raspet: ne živim više ja nego u meni živi Krist“ (Gal. 2, 19-20). To bi trebala biti lozinka svakog pravog kršćanina. Kao što je Isus Krist upravo izgorio križu u vatri Svetoga Duha (usp. Heb. 9, 14), tako i kršćanin samo u Duhu može sebe u punini, makar i križevno, ostvariti. Sveti Duh je Parakletos (=Advokat), Branitelj, Tješitelj. On je najuzvišeniji Isusov Svjedok koji od Isusovih učenika stvara osvjedočene svjedoke. Sveti Duh je Duh Oca i Sina. On je vrhunski dar Oca (Iv. 14, 16) i Sina (Iv. 15, 26) nama do te mjere da će se u nama nastaniti (Iv. 14, 17). On je Duh istine. Istina o Bogu i čovjeku, istina o Isusu kao Sinu Božjemu i Spasitelju svijeta, pa na koncu i svaka istina najtješnje se povezuje sa Svetim Duhom. Sveti Duh obećan je ne samo apostolima, nego i njihovim nasljednicima. Obećan je i darovan cijeloj Crkvi i svim vjernicima sve do svršetka svijeta. Sveti Duh nam daje ne samo spoznati, nego i ljubiti te pronaći načina da to spoznato i voljeno provedemo u život, u puninu svog bogoljublja i bratoljublja. Sveti Duh također ostvaruje najintimnije zajedništvo između nas i Boga – Presvete Trojice. To je sva istina. Sveti Duh daje nam živjeti - po ljubavi koju on razlijeva u srcima našim (usp. Rim. 5,5) – u nutarnjem životu Oca i Sina i Svetoga Duha. To treba da se odrazi i u našem unutarcrkvenom životu i u svim suodnosima Crkve i svijeta.

Ikona Silaska Svetoga Duha

Uvodnik

Draga braćo i sestre,

uoči blagdana Silaska Svetoga Duha izašao je prvi broj našeg župnog glasila. Duhovni centar Praoca Abrahama u Samoboru okuplja preko tisuću grkokatolika koji žive na području od Grdanjaca do rijeke Save, u granicama gradova Samobora i Svete Nedelje. Na ovom relativno velikom području naši vjernici žive u raznim naseljima koja su međusobno dosta udaljena stoga je Glasnik „nit poveznica" koja veže svakog vjernika sa župnim sjedištem u Uskočkoj ulici u Samoboru. Iz duhovnog središta vijesti preko Glasnika dopiru u svaki dom. U prvom broju našeg glasila donosimo i kartu kanonskog područja Duhovnog centra koja nam pomaže bolje upoznati svoju župu. Osim osnovnih statističkih podataka na stranicama Glasnika osobitu smo pažnju posvetili djeci i župnom vjeronauku kojeg smatramo izrazito važnim za duhovni rast cijele zajednice. Pouka djece, od najranije dobi, u kršćanskom duhu zadaća je cijele župne zajednice, osobito roditelja. Za duhovni rast svakog čovjeka važna je primarno osobna vjera koja se snaži i produbljuje molitvom i osobitim štovanjem svetih mjesta i svetih relikvija. Kako bi u Godini vjere slijedili naputak Rimskog prvosvećenika, o produbljenju vjere, na stranicama Glasnika donosimo tekst o čudesnom ukazanju svetog Arađela Mihaela u Garganu. Pozvani smo otvorena srca promišljati o tom čudesnom događaju kada je jednu špilju u Garganu posjetio sam nebeski anđeoski Vojskovođa. Osobiti primjer u štovanju sv. Arađela dao nam je i blaženi papa Ivan Pavao II., koji je osobno posjetio ovo drevno svetište. Primjer blaženika i mi trebamo slijediti. Osim na svetim mjestima čovjek jača svoju vjeru napose pred svetim relikvijama, zato draga braćo i sestre, donosimo i tekst o svetom Simeonu Bogoprimcu čijim smo se svetim moćima klanjali hodočasteći u Zadar. Pognute glave i skrušena srca ponizno cjelivajmo Simeonove ruke koje su držale našeg Spasitelja. Molimo i za njegov nebeski zagovor nad cijelom grkokatoličkom zajednicom u Samoboru.

Svima vama koji ćete čitati naš Glasnik neka Bog podari mir i zdravlje.

upravitelj centra
o. Daniel Vranešić

ISUS POZIVA RODITELJE: „PUSTITE

Grkokatolički u Samoboru

Samoborski grkokatolički Duhovni centar Praoca Abrahama već četvrtu godinu zaredom posebnu pažnju posvećuje djeci. Rast u vjeri naših najmlađih članova župne zajednice uvelike ovisi o roditeljima, ali i o bakama i djedovima. Dolazak djece u najranijoj dobi u crkvu neodjeljivo je povezan sa sviješću roditelja da je upravo na njima odgovornost da odgoje djecu u kršćanskom duhu. S radošću možemo zaključiti da na samoborskom području imamo lijepi broj primjera roditeljske brige o vjerskoj naobrazbi svoje djece, čuvajući pritom i pradjedovski obred. Uspjeh samoborskog grkokatoličkog vjeronauka uvelike dugujemo svim našim roditeljima, bakama i djedovima koji redovito dovode djecu/unuke na vjeronauk u sjedište Duhovnog centra.

Djevojčice ispred ikonostasa u samoborskoj crkvi.

Važnost vjeronauka

Valja imati na pameti da je u središtu vjeronauka ljudska osoba koju treba promicati na način da se djeci i mladima pomogne da uoče religioznu komponentu kao neizostavni čimbenik za svoj rast u ljudskoj slobodi. Stoga vjeronauk nastoji pomoći u sazrijevanju dubokih „pitanja smisla" koja mladi nose u sebi, pokazujući kako Kristovo Evanđelje pruža istinit i pravi odgovor, čija je plodnost ukorijenjena u kulturalnom tkivu europskih naroda. Na taj način vjeronauk pomaže učenicima da zrelije osmisle i ostvare vlastiti život u obitelji i društvu. Tamo gdje je opasnost da prevlada pretjerani individualizam i život obilježen uglavnom potrošačkim mentalitetom, vjeronauk ističe neosporive vrijed-

MALENE K MENI”

župni vjeronauk

nosti. Putem ispravne slike koju pruža o Bogu i čovjeku omogućuje da djeca i mladi jasno uoče nova kriva božanstva i pseudoreligije, od okultizma do nacionalizma i rasizma koji preziru čovjeka te da prema svemu steknu osobni kritički stav. Župna kateheza nadalje potiče duhovno, liturgijsko, sakramentalno i apostolsko sazrijevanje u crkvenoj zajednici. Osobito naglasak stavlja na iskustvo vjere koje se najdjelotvornije uči, slavi i živi u konkretnoj župnoj zajednici, što se posebno očituje u njezinom liturgijskom slavlju i životu.

Pritom je potrebno posebno istaknuti da je od osobite važnosti da naša župna zajednica bude živa i aktivna, otvorena za sve, napose za djecu i mlade, koji se uključuju u nju, kako bi mogli bolje živjeti i djelovati iz vjere kako u Crkvi tako i u društvu. Konačni je cilj vjeronauka uvesti djecu u zajedništvo, u bliskost s Isusom Kristom.

koji je rekao: „Ako je točno da se svuda može katehizirati, ipak želim naglasiti u skladu sa željom veoma mnogih biskupa, da župna zajednica mora ostati pokretač kateheze i njezino posebno mjesto“.

Samoborski vjeronauk u slici

Na satu vjerunauka u župnim prostorijama učimo o vjeri...

...druženje nastavljamo u župnom dvorištu u igri...

...nedjeljom ministriramo u našoj crkvi.

Pouka u bizantskom obredu

Svjesni smo da veliki broj naših učenika pohađa i školski vjeronauk na samoborskom području. Ipak školski vjeronauk ima svoj profil i program te slijedi zadatke i ciljeve škole, te kao takav ne može zamijeniti župni vjeronauk, tj. druženje u crkvenim prostorima, dodir sa sakralnim, dublje uvođenje u misterij vjere, molitvu, slavlje u zajedništvu svih vjernika, uključivanje u pojedine župne aktivnosti, osobito pouku o vlastitom bizantskom obredu. Na ovome mjestu potrebno je podsjetiti na riječi blaženog Ivana Pavla II.

Dragi roditelji u Godini vjere vas pozivamo da svoju djecu, počevši od 1. razreda osnovne škole, upišete na naš grkokatolički župni vjeronauk u Samoboru. Onima pak koji su redoviti u dovođenju djece na vjeronauk neka bude i na ovom mjestu izražena zahvala.

GRKOKATOLIČKI VJERONAUK
ODRŽAVA SE REDOVITO

SVAKE SRIJEDE U 18.30 SATI

U PROSTORIJAMA DUHOVNOG CENTRA
Uskočka 7, SAMOBOR

KARTA KANONSKOG PODRUČJA GRKOKATOLIČKOG D

Legenda

GRKOKATOLICI U SAMOBORU I OKOLICI

SJEDIŠTE DUHOVNOG CENTRA – CRKVA

Broj vjernika u naselju

- 1 – 5 osoba
- 5 – 50 osoba
- 50 – 100 osoba
- 100 – 500 osoba

Broj domova: 324
Broj vjernika: 1021

UHOVNOG CENTRA PRAOCA ABRAHAMA - SAMOBOR

U Godini vjere upoznajmo mjesto gdje se biskupima ukazao nebeski vojskovođa

Svetište Svetog Arađela Mihaela

Svetište Monte Gargano, smješteno na istočnoj obali Apeninskog poluotoka, dakle na Jadranskom moru, otprilike nasuprot našeg otoka Mljeta najstarije je svetište nekog anđela u Europi. Arađelu Mihaelu Bog je za zadaću dao da strovali Sotonu i sruši njegovo kraljevstvo. Posebnost ovog svetišta je što se, s crkvenim dopuštenjem, u glavnom dijelu svetišta može dobiti potpuni oprost uz potrebne uvjete.

Ulaz u svetište

Prvo ukazanje (8. svibnja 490. g.)

Godine 490. poslije Krista Gargano je bio surov i divlji kraj, a ljudi su još uvijek bili duboko uronjeni u poganstvo. U to vrijeme pročuo se glas o čudesnom događaju. Veliki bik, koji se udaljio od svog stada koje je paslo po tim neprohodnim mjestima i izgubio se, pronađen je nakon tri dana kako kleči pred otvorom jedne velike pećine. Rasrđeni vlasnik buntovnog bika odapeo je na njega strijelu, ali se ona čudesno okrenula i ranila strijelca. Vijest o tom izvanrednom događaju došla je do mjesnog biskupa Lorenza Maiorana, koji je nakon tri dana posta i molitve bio počašćen prvim ukazanjem Arađela: **„Ja sam u prisutnosti Božjoj. Ja sam odabrao pećinu i ona mi je sveta. U njoj će se otpuštati grijesi i zadobivati sve što se molitvom bude tražilo”.** Tako je nastalo prvo anđeosko svetište kršćanskog svijeta. Poslije tog događaja zbili su se i drugi ne manje važni čudesni događaji, te je svijetlo svetog Arađela Mihaela zasjalo i na drugim mjestima kao što su Val di Susa i na poluotoku Mont Saint Michel u Normandiji.

Sveta špilja u kojoj se ukazao Arađel

Sveti Arađel Mihael

Drugo ukazanje (12. rujna 492. g.)

Nakon dvije godine od prvog ukazanja Arađel je pokazao svoju moć. Budući da je područje regije Siponta bilo opsjedano od Odoakrovih barbara, biskup Lorenzo ponovno se obratio nebeskom Vojskovođi koji mu je u drugom ukazanju obećao zaštitu i pobjedu. A bilo je to ovako: potpomognuta potresima i munjama što se sručiše na opsadnike vojska Siponta natjerala je barbare u bijeg. Stanovnici Siponta su u znak zahvalnosti sv. Mihaelu otišli do Gargana, ali se zbog straha nisu usudili kročiti u pećinu, nego se zaustaviše na ulazu Svetog mjesta.

Aranđel Mihael.

u Garganu (Italija)

Papa Ivan Pavao II. u špilji Gargano (24. 5. 1987.)

Treće ukazanje (29. rujna 493. g.)

Prošla je još jedna godina, a biskup se još nije odlučio konačno prijeći prag čudesne pećine i posveti je, kako mu je bilo naloženo pri njegovom prvom razgovoru s nebeskim Vojskovođom. Aranđel mu se ponovno ukazao pozvavši ga da uđe unutra zajedno sa svim puljiškim biskupima gdje će slaviti svetu Liturgiju, ali bez posvećivanja mjesta jer ga je sam Aranđel već bio posveti svojom rukom. Taj put biskup Lorenzo je napokon poslušao Aranđela i kada je sa strahopoštovanjem ušao u pećinu, našao je već pripravljen oltar prekriven crvenim platnom sa kristalnim križem, kako mu je sv. Mihael i rekao. Otisak dječjeg stopala utisnut na kamenoj stijeni svima je dao opipljiv dokaz Aranđelove prisutnosti. Biskup Lorenzo dao je sagraditi crkvu na ulazu u pećinu i posvetio je. Tako je nastalo jedinstveno svetište, u kojemu oltar nikada nije imao posvećeni kamen jer je svaki kamen na tom mjestu svet.

Četvrto ukazanje (22. rujna 1656. g.)

Četvrto ukazanje dogodilo se u vrijeme kada je kuga kosila žrtve po cijeloj Italiji. U tim teškim trenucima Sipontinski nadbiskup Alfonzo Puccinelli zazvao je pomoć sv. Mihaela. Aranđel se ukazao biskupu u zoru 22. rujna 1656. g. upravo u trenutku kada se nadbiskup nalazio u nadbiskupskoj palači na Monte Sant Angelo rekavši: **„Ja sam Aranđel Mihael... tko god bude upotrebljavao kamenje iz moje pećine, od tebe blagoslovljeno i sa urezanim križem i mojim imenom, bit će oslobođen kuge”.** Tako je i bilo. Još i danas se ti kamenčići koje hodočasnici traže s vjerom i odanošću, nose u procesiji i posiplju na četiri glavne postaje kako bi dali plodnost poljima i sačuvali grad od svakojakih nepogoda.

MIHAEL (na hebrejskom znači: **TKO JE KAO BOG)**

Sveti Aranđel Mihael je „vojskovođa nebeske vojske”, pobjednik u borbi protiv pobunjenih anđela. Branitelj je apokaliptične Žene i pobjednik sedmoglavog apokaliptičnog Zmaja (Otk. 12, 1-9). Prema liturgijskim tekstovima voditelj je blaženih duša u raj, po starim ikonografskim prikazima vagatelj je duša na Posljednjem sudu. U Svetom pismu nalazimo tekst o sv. Mihaelu: „Uto se zametnu rat u nebu koji je Mihael sa svojim anđelima morao voditi protiv Zmaja. Zmaj i njegovi anđeli prihvatiše borbu, ali je ne mogoše izdržati. I mjesta za njih više nije bilu u nebu. Bijaše izbačen veliki Zmaj, stara Zmija, koja se zove đavao-sotona, zavodnik cijeloga svijeta – bijaše zbačen na zemlju i bijahu zbačeni s njime njegovi anđeli” (Dn. 12, 7-9). U poslanici sv. Jude Tadeja također čitamo o nebeskom Vojskovođi: „Naprotiv, Mihael aranđel, kada se u borbi za Mojsijevo tijelo prepirao s đavlom, nije se usudio izreći protiv njega uvredljivu osudu, nego je rekao: „Neka bi ti Gospodin zapovjedio da ušutiš!”

U špilji od najranijih vremena stoji biskupski tron

Klanjamo se pred moćima svetog Simeona Bogoprimca

Ikona sv. Simeona Bogoprimca

U Godini vjere pozvani smo osobito moliti pred moćima svetih. U našoj domovini Božjom providnošću nalazi se velika svetinja, neraspadnuto tijelo svetog svećenika starca Simeona Bogoprimca koji je u svojim rukama držao samog Isusa Krista. Vjernici u Samoboru već su iskazivali najdublje poštovanje prema ovom svecu čije se tijelo nalazi u Zadru. I u ovoj godini molimo da nam zagovor svetog Simeona (sv. Šimuna) pomogne produbiti svoju vjeru. Duboko se klanjajmo pred rukama koje su držale našeg Spasitelja. Molimo i za one koji nemaju vjere da im Sveti Simeon otopi hladna srca te da mu se s vjerom obrate.

Kada su Marija i Josip donijeli Isusa u Hram, da izvrše sve što je Mojsijev zakon propisivao o prvorođencima, došao im je u susret stari svećenik Simeon. Sveti Luka piše da je bio pravedan i bogobojazan. Tom je svecu Duh Sveti objavio da neće umrijeti dok ne vidi obećanog Mesiju. Vođen Duhom došao je u Hram baš kad su tamo bili Isusovi roditelji. Starac Simeon uzeo je u naručje Božansko Djetešce te u njemu prepoznao onoga koji će donesti spasenje svim narodima. Blagoslovivši Isusove roditelje i držeći Isusa u rukama izrekao je tada himan „Sad možeš, Gospodine, otpustiti slugu svojega da, prema tvojoj riječi ide u miru…" Teolog Lagrange kaže da u Simeonovom himnu ima nešto od melankolije oproštajnog zbogom. Dočekao je u dubokoj starosti utjelovljenog Boga i mogao se spokojno preseliti u Dom Očev.

Sveti Simeon Bogoprimac među nama

Povijest nam svjedoči da su istočno-rimski carevi, koji su stolovali u Carigradu, sve tamo od IV. stoljeća sakupljali relikvije svetaca, kako bi tako stali uz bok s prvim Rimom. Tako je i tijelo sv. Simeona bilo iz Palestine preneseno u Carigrad. Istočno-rimski car Justin II. dao je god. 570. u Carigradu sagraditi crkvu za te časne relikvije. Jedan sačuvani dokument svjedoči da su godine 1200. Daniel i Antonije Novgorodski vidjeli u Carigradu Simeonov grob. To dokazuje da su relikvije sv. Simeona do XIII. stoljeća bile još u Carigradu. Prema jednom gotičkom natpisu na raki sv. Simeona može se s velikom vjerojatnošću zaključiti da je svečevo tijelo iz Carigrada bilo preneseno u Zadar godine 1203. Sačuvana predaja govori da je za vrijeme križarskih vojni neki križar, po svoj prilici mletački plemić, vračajući se lađom iz Sirije u svoj grad, nosio i tijelo sv. Simeona. U blizini Zadra zahvatila ga je velika oluja. Lađa je bila teško oštećena pa nije bilo moguće nastaviti put u Mletke. Putnik je morao ostati u Zadru. Dok se u gradu popravljala njegova lađa, on se razbolio i sklonio u svratište pustinjaka na dnu zadarske luke. Da pustinjaci ne bi saznali za Svečevo tijelo, on im je rekao da je to tijelo njegovog pokojnog brata koje sa sobom nosi kući. Do odlaska iz Zadra dade ga zakopati na obližnjem groblju. Međutim, njegovo se zdravstveno stanje pogoršalo. I kada je vidio da mu nema lijeka rekao je redovnicima da po njegovoj smrti pregledaju sve njegove dokumente pa će naći nešto veoma zanimljivo. I doista, oko vrata preminulog nađoše bilješku o moćima sv. Simeona koje bijaše sa sobom donio. Redovnici odmah u ranu zoru počeše otkopavati Svečevo tijelo. K tome, iste noći čudnovatim viđenjem bijahu upozorena tri gradska rektora, svaki napose, da se u spomenutom groblju otkopava tijelo velikog sveca. Rano ujutro nađoše se sva trojica na licu mjesta pa jedan drugome priopćiše što su u viđenju bili saznali. Tada im redovnici otkriše kako su i oni saznali da je na njihovom groblju ukopano tijelo Sveca. U čast svetog Simeona vjerni narod Zadra podigao je velebnu crkvu. Na najuzvišenijem mjestu, u svetištu, iznad glavnog oltara, dva velika anđela izrađena od bronce nose na rukama srebrnu raku svetog Simeona Bogoprimca.

Raka s tijelom sv. Simeona

NAJAVA

u subotu 8. 6. 2013.
obilježavamo crkveno proštenje
„Žumberačku Bogorodicu".
Sv. Liturgija u 11,00 sati
na kraju Liturgije čitat će se molitve za zdravlje

Izdavač: Duhovni centar Praoca Abrahama • Adresa: Uskočka 7, 10430 Samobor, Tel: 33 27 453